

TUSSENSPEL

Wekelijkse nieuwsbrief van de Protestantse gemeente te IJsselstein

Zondag 5 april 2020, Palmzondag

Let op:

- Wie *Tussenspel* per mail heeft ontvangen, kreeg daarbij ook materiaal dat met kinderen is te gebruiken. Zo kunnen jullie thuis werk maken van Palmpasen door bijv. een stok te maken.
- Heeft u iets voor de voorbeden in deze dienst? Mail het naar Edienen@pgij.nl Dan krijgt het een plekje in deze dienst.

Liturgie voor de viering van zondag 5 april 2020: Palmzondag

Plaats: Ontmoetingskerk

Aanvangstijd: 10.00 uur

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Organist: Jan de Geus

Lector: Gratia Kraaijeveld-van der Lugt

Thema: *'Hosanna!'* roepen, kan dat nu wel?

Protestantse gemeente te IJsselstein

**Protestantse
Kerk**

De Paaskaars brandt

Orgelspel vooraf

Welkom door de voorganger

Goede morgen gemeente!

Zo begroet ik u normaal. En u reageert daar dan ook op. Dat zal nu vast thuis ook. Alleen hoor ik het niet....

Zo ging het nog wel bij de laatste keer, dat we hier op zondagmorgen verzameld waren, op 8 maart.

Daarna is onze omgeving al snel veranderd. Biddag konden we ook nog hier samen komen. Maar toen: Het COVID-19 virus bereikte ook ons land. En maatregelen volgden. Afstand bewaren is het devies. Juist als nabijheid zo fijn is. En er zo naar verlangd wordt in alle angst en onzekerheid. Maar we zijn elkaar nu het beste nabij door afstand te houden. Het is niet anders. Het is zelfs heel verstandig om elkaar niet op te zoeken.

Daarom is hier vanmorgen de kerk leeg. We zijn er met een paar mensen om deze dienst mogelijk te maken.

Jan de Geus is er als organist.

Gratia Kraaijeveld leest de Bijbelteksten straks.

Klaas de Jong is er voor de geluidsinstallatie en de kerkomroep.

En ik ben er.

En er zijn een stuk of 35 anderen hier voor me. Gemeenteleden, jong en oud. Ze staan op een foto van een paar jaar terug. Ik kreeg hem gisteren van Theo ter Horst, de fotograaf. Om zo nog meer verbinding te voelen met jullie!

We staan vandaag stil bij het feit dat het Palmzondag is. Daarmee gaan we de Stille Week in. Op weg naar Pasen. De lezingen sluiten daarbij aan. Ik kies dus niet speciaal teksten vanwege het virus. Maar ik heb zo'n vermoeden, dat de teksten van Palmzondag ook in onze wrange situatie iets te zeggen zullen kunnen hebben. Ik doe dat aan de hand van de vraag: Kunnen we nu wel het *'Hosanna!'* mee roepen als Jezus Jeruzalem nadert?

Laten we onze dienst beginnen.
 Weet dit: ook nu brandt de Paaskaars in ons midden.
 Teken van licht en warmte die God met Jezus aan ons allen wil geven!
 We wijden ons toe aan God en elkaar door kort stil gebed en orgelspel.

AAN HET BEGIN

Toewijding door stil gebed en kort orgelspel

Groet:

Genade en vrede voor ons
 van God de Vader en
 van de Heer Jezus Christus
 door de Heilige Geest.

Bemoediging:

v. Eeuwige, onze God,
 wij die U nooit hebben gezien,
a. zie ons hier en thuis zijn.
v. Wij die van U hebben gehoord,
a. hoor gij ons aan.
v. Uw Naam is dat U mensen helpt,
a. wees onze hulp –
v. en dat U alles hebt gemaakt,
a. maak alles nieuw –
v. en dat U ons bij name kent,
a. leer ons u kennen:
v. die Bron van leven wordt genoemd,
a. doe ons weer leven;
v. die hebt gezegd: Ik zal er zijn,
a. wees overal aanwezig.
 Amen.

We zingen: Intochtslied: Psalm 118:1 en 2

Jan, de organist, speelt beide coupletten die ik heb uitgekozen.
 Dat doet hij de hele dienst door.
 U kunt thuis mee zingen.
 Ook al klinkt dat misschien niet goed –
 wij horen het hier niet.
 Ik ga niet meezingen hier in de kerk.

Al vaak heb ik van gemeenteleden gehoord
dat zoiets geen goed idee is voor mij
via de kerkomroep.

Psalm 118: 1 en 2

Gebed aan het begin:

God onze Vader,
nu wij hier zijn samengekomen
bij U en bij elkaar,
moeten wij U zeggen
dat wij soms ver weg zijn
van U en van elkaar.
Figuurlijk gesproken,
maar vanmorgen ook heel letterlijk!
Wij vragen U:
neem ons bij de hand en help ons in deze dienst,
zodat we samen verder gaan op Uw weg.
Amen.

We zingen: Psalm 24:5

Smeekebed, dat we besluiten met het zingen van: Lied 547:2, 3 en 6

O God!
We zijn in een vreemde, bizarre wereld terechtgekomen.
Iets dat je alleen onder de microscoop kan waarnemen,
heeft een verwoestende uitwerking op ons mensen,
op ons doen en laten, op ons hele leven.
Daarom roepen we: Hosanna - Heer, redt toch!

O God!
We zijn bang en onzeker hoe het zal gaan;
over wat ons te doen staat.
En we twijfelen aan de toekomst.
Wat staat ons nog meer te wachten?
Worden we zélf besmet?
Hoe lang duurt het voor we weer
zonder grote zorgen kunnen leven?
Daarom roepen we: Hosanna - Heer, redt toch!

O God!

We horen dat het een slagveld is in de ziekenhuizen.
Patiënten die naar adem snakken,
op de afdeling of de IC.
Mensen die knokken voor het leven,
maar geregeld het onderspit delven.
En soms gebeurt het onder dierbaren om hen heen.
En dan die keuzes die gemaakt moeten worden in wel of niet behandelen.
Daarom roepen we: Hosanna - Heer, redt toch!

O God!
Hulpmiddelenproducenten en laboratoriummedewerkers,
verpleegkundigen en artsen,
ondersteunend personeel -
ze strijden voor wat ze waard zijn
en moeten een heel lange adem hebben.
Anderen die zich inzetten voor gezondheid en welzijn,
mensen van de crisisteam, landelijk en regionaal,
boa's en politiemensen.
Voor hen roepen we: Hosanna - Heer, redt toch!

O God!
Voor wie de gevolgen ervaart in werk en onderneming,
juffen en meesters die huisonderwijs mogelijk maken.
Kinderen, ouders en verzorgers die opgepropt thuis
het moeten zien uit te houden.
Anderen die zo veel mogelijk belangrijke dingen
in onze samenleving gaande willen houden.
Daarom roepen we: Hosanna - Heer, redt toch!

O God!
En dan al het leed dat er verder op aarde is,
virus of niet -
de armoede en het geweld,
onrecht en onvrede,
mensen op de vlucht naar beter.
Daarom roepen we: Hosanna - Heer, redt toch!

En we zingen samen:
...

DIENST VAN HET WOORD

Gebed om de opening van het Woord:

Als een mens onder de mensen,
 bereid tot het uiterste te gaan,
 tot zelfs een vernederende dood,
 werd uw grote Zoon, o God,
 een bezielend voorbeeld
 van wat dienstbaarheid betekent;
 geef ons de bereidheid
 deel te nemen aan zijn dienst,
 dan zal zijn opstanding uit de dood
 onze eigen vreugde worden.
 Laat uw Woord ons daartoe
 inspireren en bemoedigen.
 Amen.

(Wim van der Zee, *Zondagswoorden*, p. 54)

Eerste Schriftlezing: Psalm 118:17-29 (NBV)

17Ik zal niet sterven, maar leven
 en de daden van de HEER verhalen:
 18de HEER heeft mij gestraft,
 maar mij niet prijsgegeven aan de dood.
 19Open voor mij de poorten van de gerechtigheid,
 ik wil binnengaan om de HEER te loven.
 20Dit is de poort die leidt naar de HEER,
 hier gaan de rechtvaardigen binnen.
 21Ik wil u loven omdat u antwoordde
 en mij de overwinning gaf.
 22De steen die de bouwers afkeurden
 is een hoeksteen geworden.
 23Dit is het werk van de HEER,
 een wonder in onze ogen.
 24Dit is de dag die de HEER heeft gemaakt,
 laten wij juichen en ons verheugen.
 25HEER, geef ons de overwinning,
 HEER, geef ons voorspoed.
 26Gezegend wie komt met de naam van de HEER.
 Wij zegenen u vanuit het huis van de HEER.
 27De HEER is God, hij heeft ons licht gebracht.
 Vier feest en ga met groene twijgen
 tot aan de horens van het altaar.
 28U bent mijn God, u zal ik loven,

hoog zal ik u prijzen, mijn God.
 29Loof de HEER, want hij is goed,
 eeuwig duurt zijn trouw.

We zingen: Lied 440:1 en 4

Tweede Schriftlezing: Matteüs 21:1-11 (NBV)

21 Toen ze Jeruzalem naderden en bij Betfage op de Olijfberg kwamen, stuurde Jezus er twee leerlingen op uit. 2 Zijn opdracht luidde: ‘Ga naar het dorp dat daar ligt. Vrijwel direct zullen jullie er een ezelin zien, die daar vastgebonden staat met haar veulen. Maak de dieren los en breng ze bij me. 3 En als iemand jullie iets vraagt, antwoord dan: “De Heer heeft ze nodig.” Dan zal men ze meteen meegeven.’ 4 Dit is gebeurd opdat in vervulling zou gaan wat gezegd is door de profeet: 5 ‘Zeg tegen Sion: “Kijk, je koning is in aantocht, hij is zachtmoedig en rijdt op een ezelin en op een veulen, het jong van een lastdier.”’

6 De leerlingen gingen op weg en deden wat Jezus hun had opgedragen. 7 Ze brachten de ezelin en het veulen mee, legden er mantels op en lieten Jezus daarop plaatsnemen. 8 Vanuit de menigte spreidden velen hun mantels op de weg uit, anderen braken twijgen van de bomen en spreidden die uit op de weg. 9 De talloze mensen die voor hem uit liepen en achter hem aan kwamen, riepen luidkeels: ‘Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel!’

10 Toen hij Jeruzalem binnenging, raakte de hele stad in rep en roer. ‘Wie is die man?’ wilde men weten. 11 Uit de menigte werd geantwoord: ‘Dat is Jezus, de profeet uit Nazaret in Galilea.’

We zingen: Lied 558:1 en 2

Verkondiging:

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Gisteren zag ik op mijn tijdlijn van Facebook een prent langskomen van de intocht van Jeruzalem. Jezus op de ezel. Vele mensen er om heen. Vrolijke gezichten, juichend met palmtakken. En iedereen hutje bij mutje. Zoals dat bij een feestelijke optocht gaat. Denk maar aan onze carnavalsoptocht, of het binnenhalen van een kampioensteam. Vorige week konden we dat weer als het ware live meemaken met het Europees kampioenschap voetbal van Oranje in 1988. Zogenaamd live uitgezonden. Hand in hand, schouder aan schouder. Geen enkele afstand.

Op de Facebook prent was een tekstballon toegevoegd. Met de gedachten van één van de volgelingen van Jezus: *“Houdt afstand, in Gods naam!”* De intocht zou een grote bron van besmetting hebben kunnen zijn.

Ik heb moeite met die **feestelijkheid** bij de intocht. Dat komt door de context waarin we het verhaal nu vandaag lezen. Lege straten. verlaten kantoren, lege kerken – het is een vreemde gewaarwording, dat van al het gekrioel van mensen weinig meer over is; en gelukkig maar. Liever thuis blijven en als je dan toch naar buiten moet ‘sociale afstand’ bewaren. Maar dat is nog niks vergeleken bij wat een verpleegkundige zegt die op een corona - afdeling werkt. Ze noemt het een slachtveld. Wat een ellende... Wat zwaar... Er wordt over #frontberichten gesproken. We tellen ziekenhuisopnames, IC-bedden en doden. Teveel om je er een voorstelling van te maken. Maar stuk voor stuk staan die cijfers voor namen, voor mensen, voor vaders en moeders, opa’s en oma’s, kinderen, jongeren soms zelfs. Het zijn familieleden, vrienden, bekenden, burens, gemeenteleden. Dan is feestelijkheid ver te zoeken. En is er verdriet. Heel veel verdriet.

Ik heb moeite met het **gejuich** bij die intocht van Jezus.

“9De talloze mensen die voor hem uit liepen en achter hem aan kwamen, riepen luidkeels: ‘Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel!’”

Er klinkt luidkeels dat Hosanna! En dat dan ook meerdere keren. Het klinkt als een geweldige juichkreet. Door iedereen gescandeerd. De mensen van toen zullen gedacht hebben aan Romeinse keizers en veldheren die binnengehaald werden als ze een overwinning behaalden. Als ze triomfeerden in de strijd. Met daarbij ook voorbeelden van de buit, meegedragen in de optocht.

Ik kan er niet zo mee uit de voeten vandaag. En misschien jullie ook wel niet.

Toch kriebelt er wat. Toch zit er iets in het verhaal dat tot nadenken stemt. Dat je uitdaagt om bij je toe te laten. Het zit wat mij betreft in minstens twee dingen. Het gaat om die ezelin en het veulen. Het gaat om die kreet zélf: *'Hosanna!'* Die beide dingen alleen al helpen me om met het verhaal verder te kunnen. Juist ook vandaag de dag.

Eerst dat *'Hosanna!'*

Ik ben eens nagegaan wat of die kreet eigenlijk betekent. Je komt hem tegen in diverse psalmen. Ook in Psalm 118 die Gratia heeft gelezen. In vers 25 staat: *"²⁵HEER, geef ons de overwinning..."* Of wel: "Heer, Hosanna!" Hosanna kun je dus vertalen met *HEER, geef de overwinning*. Maar als je de psalm verder leest en ook andere psalmen waar het woord in voorkomt, erbij betreft, dan kun je ook zeggen: *HEER, redt toch!* HEER, geef ruimte die vrij en vrolijk maakt. En dan ontdek je, dat het eigenlijk een heel kort gebed is van iemand in uiterste nood. En heeft het niet zozeer de inhoud van een juichkreet. Maar is het veel meer een kreet om hulp. Een SOS teken. HEER, redt toch!

En dan is er alle reden om het vandaag de dag te roepen. Dan komt het van ieders lippen. Helemaal van wie oog on oog staan met het virus. Als drager. Of als hulpverlener. Dan zijn er vast momenten, dat je het uit wil schreeuwen: *Hosanna! HEER, redt toch! Geef bevrijding.*

En dan is het veel minder een lof prijzende feestelijke uitroep, zoals je er in hoort bij de intocht van Jezus.

Hosanna is een roep om hulp. En dan fluister ik hem ook zelf. Want ook in mij zit angst en onzekerheid. Slaat de twijfel toe: elke keer als je hoest. Elke keer als je een loopneus hebt. Ook al had ik dat allemaal al toen er nog geen sprake was van het virus. En het klinkt na in jezelf als je leest, dat dikke mensen vatbaarder zijn. En dan kijk ik naar mijn eigen buik en gewicht.

En dan voel ik me machteloos als ik daarom uit veiligheid weinig het huis uit ga. En alleen via telefoon en internet verbondenheid zoek met mensen in nood. Ook al kun je langs digitale wegen een goed gesprek voeren. Ook al kun je via de telefoon samen bidden. Maar het is zo anders wanneer je iemand kunt aanraken. Hand over hand samen bidden.

Heer, redt toch! Ik ben niet de enig die zo om hulp stamelt, roept, schreeuwt.
Hosanna – het is een smeekgebed.

En dan nog dat van die ezelin en het veulen. Dat kriebelt ook. En het helpt me om ook vandaag iets met het verhaal te kunnen. Jezus zit niet als een keizer of een generaal op een paard. Dat zijn de vervoermiddelen voor de groten uit de Bijbeltijd. Hoog verheven boven het volk. En dan lees je over Jezus: *“Kijk, je koning is in aantocht, hij is zachtmoedig en rijdt op een ezelin en op een veulen, het jong van een lastdier.”*

“Uw Koning komt tot u in toegankelijkheid. Hij is bereikbaar voor allen en betreedt Jeruzalem in een waardigheid, die geen afstand scheidt. Deze Koning is de naaste van en voor allen. Hun allernaaste.” (J.M. Hasselaar)

Jezus is toegankelijk, bereikbaar. Zit niet hoog te paard, maar laag op een ezel. Voor iedereen benaderbaar. Als je dan toch iets van blijdschap en vreugde wilt leggen in het Hosanna! – dan is het, omdat je roept tot degene bij wie je terecht kunt. Je roept degene aan bij wie je volop vertrouwt redding te krijgen! Door wie je liefdevol in de ruimte gezet zult worden. De komende week vieren we dat Jezus tot het uiterste is gegaan om ons te bevrijden. Tot het diepste diep om ons te redden. Nederig, dienstbaar tot en met. Zo worden we opgenomen in de liefde van de HEER.

Jezus is voor iedereen bereikbaar. Zit niet hoog te paard, maar laag op een ezel. Hij heeft geen enkele behoefte om hooghartig dictatoriaal gebruik te maken van de situatie zoals sommige leiders in onze wereld doen. Hij heeft geen symbool van pracht en praal nodig. Maar kiest voor een ezel. Dat dier is een symbool van dienstbaarheid. Nuttig om lasten te dragen. Zoals Jezus ook onze lasten wil dragen. En zelf, zeg maar, zo'n ezel blijkt te zijn. Zo draagt hij ons in liefde door welke crisis dan ook heen. Ook die van ziekte en dood.

Daar vertrouw ik op: Jezus Christus is toegankelijk voor ieder van ons.
En daarom roep ik vandaag van harte: *“HEER, redt toch! Hosanna!”*

Amen.

Meditatief moment: orgelspel

We zingen: *‘Uw voetstap gaat nog steeds de wereld door’* van Alfred C. Bronswijk (op de melodie van Lied 536)

1. Uw voetstap gaat nog steeds de wereld door.
Uw intocht, Heer, is geen voltooid verleden.
U wilt aanwezig zijn in onze steden
en trekt in ieders hart uw eeuwig spoor.

2. U kiest voor eenvoud tegen overdaad.
 Een ezel is het teken van uw vrede.
 Geen macht, maar liefde gaat er met U mede.
 Een ander lied klinkt nu in onze straat.

3. Uw zwijgen nodigt ons om stil te zijn.
 Om open oor te krijgen voor wat heden
 onder de mensenkind'ren wordt geleden
 aan onrecht en aan onverdiende pijn.

4. Uw weerwoord klinkt nog steeds in stad en land.
 Uw beeld, o Heer, zo levend tot op heden,
 wil richting geven aan ons hier beneden
 en brengt de mensen weer in Gods verband.

DIENST VAN HET ANTWOORD

Update Tussenspel

Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

Dank voor liefde en toegankelijkheid
 Benaderbaar en dienstbaar.

Dank voor ons smeekgebed, de noodkreet – Hosanna! Heer, redt toch!

Hosanna

voor slachtoffers en gestorvenen,
 voor wie angstig is en onzeker,
 voor wie bang is dat er geen aandacht en zorg meer zal zijn voor hem / haar.

Hosanna

voor wie zorg verleent in allerlei opzichten en plaatsen,
 voor wie behandelt en onderzoek doet.
 Voor wie leiding geeft aan de hulpverlening,
 wereldwijd, Europees, nationaal, plaatselijk.
 Voor wie keuzes moeten maken
 die niet alleen voor vandaag van belang zijn,
 maar ook op de lange termijn vruchtbaar zijn.

Hosanna

voor betrokkenen,
 familie, vrienden en vriendinnen, collegae, bekenden en burens
 voor gemeenteleden.

Voor wie het grote gevolgen heeft
in onderwijs, in handel, in wat dan ook.

Heer,
we bidden u dat mensen geen slaatje slaan
uit de ramzalige situatie
en mensen voor de gek houden met nepnieuws en nepaanbiedingen.
Dat leiders het hoofd koel en het hart warm houden
en niet stoer doen alsof het allemaal zo weer voorbij gaat.
Of angstig grijpen naar overdreven middelen
zonder de bereidheid en verantwoording af te leggen.

Hosanna
voor mensen dicht bij ons (*Tussenspel*)

Stil gebed

Onze Vader

Delen van de bloemengroet

Inzameling van de gaven
Normaal zijn er in de kerkdiensten collecten. Dat gaat nu niet. Daarom is er door
het moderamen van de kerkenraad besloten:
Als u in deze tijd wat zou willen geven voor het werk en de goede doelen van de
diaconie en de kerkrentmeesters, doe het dan via het College van Diakenen:
NL43 RABO 0159 2783 25 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein.
De beide colleges zullen dan op een goed moment de opbrengst van uw gaven
volgens een verdeelsleutel op basis van vroegere opbrengsten onderling
verdelen. En zorgen dat het bij de goede doelen terecht komt.

AAN HET EINDE

We zingen (staande) slotlied: Psalm 98:3

Uitzending:

Geen koffie drinken hier samen.

Wel thuis.

Na afloop is er voor wie daar behoefte aan heeft gelegenheid te bellen met ds.
Peter van der Schans. Maar ook met Jannie Schimmel. Zie *Tussenspel* voor de
gegevens.

LET OP: Diensten komende week: alleen online via kerkomroep. Soms pas later terug te luisteren als de server overbelast blijkt te zijn. Misschien helpt het om een half uur van te voren al in te schakelen.

Ook proberen we de opname op onze eigen site te publiceren: www.pgij.nl

'Zolang er nog hoop' is van Henri Nouwen

Zegen:

Jullie mogen vol worden van Gods liefde.

Jezus Christus zal toegankelijk zijn in hoogten en diepten.

En de Geest geeft levensadem in barre tijden.

Voorganger: *Amen!*

Orgelspel